

Velehradský zpravodaj

číslo **32**
prosinec 2010

Sdělení zastupitelstva obce

Vážení spoluobčané,

dovolte, abych vás všechny jménem celého zastupitelstva obce co nejsrdečněji pozdravil a zároveň ve stručnosti informoval o činnosti ZO za rok 2010.

ZO na základě schváleného rozpočtu stanoví plán aktivit na celý rok, zejména investičních akcí většího rozsahu. Jednou z velkých investic byla příprava na **vybudování cyklostezky Velehrad - Tupesy**. Byla zpracována žádost na SFDI (*Státní fond dopravní infrastruktury*) ohledně dotace, zároveň se žádostí o finance na **rekonstrukci lávky přes Salašku** u Hotelu Mlýn. V obou případech jsme byli úspěšní, kdy dle pravidel SFDI jsme obdrželi schválení dotací v maximální výšce a to 75% z uznatelných nákladů. V případě cyklostezky 11.750.000 Kč, lávka 654.000 Kč. Zbývajících 25% nákladů u cyklostezky bylo uhrazeno s obcí Tupesy dle délky cyklostezky na katastrálním území obcí, u lávky hradila zbytek obec Velehrad. Obě akce jsou de facto ukončeny, u cyklostezky zbývají terénní úpravy a výsadba. Některé práce (*např. výsadba, osev*) zůstanou na jarní měsíce.

Druhým úkolem bylo zpracování projektové dokumentace a vydání stavebního povolení na „**Společenský dům Velehrad**“ a podání žádosti na dotaci, v rámci ROP Střední Morava. Letos jsme neuspěli v důsledku obrovského převisu požadavků, budeme o finance usilovat v roce 2011. V současné době je zadán projekt na interiér tohoto kulturního stánku, abychom byli úplně připraveni tento záměr realizovat. Velehrad si jistě tento kulturně-společenský objekt plně zaslouží.

Třetí velká akce, **rekonstrukce barokního mostu**, nabývá konkrétní podoby. Letos byla ŘSZK (*Ředitelství silnic zlínského kraje*) - vlastník, schválena dotace

ve výši 10mil. Kč a zorganizováno výběrové řízení na zhotovitele. Vlastní obnova mostu začne na jaře příštího roku 2011. Uzávěra a objížďka by měly trvat do února roku 2012.

Budeme usilovat o to, aby práce na obnově probíhaly v patřičném tempu, aby uzávěra byla co možná nejvíce zkrácena. Zdůrazňuji, že objekt mostu a rekonstrukce jsou plně v kompetenci ŘSZK.

Drobnějšími investičními akcemi, které organizovalo ZO, bylo např. zdokonalení protipovodňové ochrany na rybníku nad Velehradem, rekonstrukce části chodníku na místním hřbitově, výměna dlažby na plošině a schodech před veřejnými WC, rekonstrukce osvětlení v tělocvičně ZŠ, altán - posezení na dětském hřišti, přeložení pamětních desek obětí I. a II. světové války na původní místo - budova MŠ, obnova aleje „Nad Výhonem“ (*poděkování členům Mysliveckého sdružení Velehrad*), zakoupení nového traktoru pro potřeby obce, spolupráce s firmou EON na položení kabelů NN a el. skříněk v ulici „Pod Zahrádkami“ (*pomoc obce pro budoucí stavebníky*), a řada dalších drobných aktivit.

Nejen investicemi žije Velehrad. V naší obci je bohatý kulturní a společenský život. Jako každý rok je zpracován tzv. kulturní kalendář, ve kterém jsou termíny jednotlivých akcí, které se odehrávají více-méně pravidelně. Kromě těchto zavedených a úspěšných aktivit je řada jiných (*např. přednášky, koncerty a různá setkání*).

Letos proběhla mimořádně smutná událost, a to **pohřeb kardinála Tomáše Špidlíka SJ** dne 30. dubna, kterého se zúčastnili kromě množství jiných osobností i představitelé obce Velehrad. Kardinál Špidlík si přál být pochován zde na Velehradě, kde má v bazilice nyní svůj sarkofág. Pro obec Velehrad je to obrovská čest, která se možná docení až v budoucnu.

Vážení spoluobčané, ZO se aktivně podílí na přípravách **Dnů lidí dobré vůle**, koncertu dne 4. 7. a Národní pouti 5. července. Taktéž letos jsme se zhostili této náročné úlohy velmi zdařile, kdy na Velehrad zavítaly tisíce poutníků, turistů a politických představitelů vlády, senátu a parlamentu ČR. Nechci zde vyjmenovávat jednotlivé kulturně-společenské akce, ale chci konstatovat, že jsou všechny velmi hojně navštěvovány a hodnoceny většinou kladně.

Blíží se konec roku a tak mi dovozte, milí spoluobčané, připomenout alespoň to, co nás ještě čeká.

Je to **zpívání koled u vánočního stromu** v neděli 19. prosince v 18:00 hodin před budovou MŠ. Poslední a velmi oblíbenou akcí je „**Štěpánský koncert**“ Hradišťanu a jeho hostů dne 26. prosince v 16:30

hodin v bazilice. Na obě akce vás srdečně zveme. Chtěl bych poděkovat za celé ZO těm, kteří se jakýmkoli způsobem celoročně podílejí jak na investičních, tak na kulturních akcích. Dělají to obětavě, mnohdy na úkor svého volného času. Všem patří obrovský dík.

Letos na podzim proběhly komunální volby, kdy došlo k určité obměně zastupitelstva. Za všechny jeho členy chci poděkovat vám, spoluobčanům, za projevenou důvěru, kterou nechceme v žádném případě zklamat.

Vážení a milí, jelikož jsou vánoce za dveřmi, přeji Vám a Vaším rodinám jejich radostné a spokojené prožití, hodně zdraví, pohody a optimismu do nového roku 2011.

*S přáním všeho dobrého, za zastupitelstvo obce
Ing. Stanislav Gregůrek, starosta*

Cyklostezka Velehrad - Tupesy.

Lávka u Hotelu Mlýn.

Farnost buduje

Čas se nám nezádržitelně posunuje dopředu a s ním pokračují i práce na našich stavbách. Pro vnějšího pozorovatele je to nejvíc vidět na novostavbě hygienických zařízení vedle Cyrilky. Obě části stavby - WC pro muže i ženy - stojí už v plné velikosti. V následujících měsících se budou provádět vnitřní stavební práce včetně vybavení. Předpokládáme, že na jaře příštího roku bude spuštěn provoz.

Druhou probíhající stavbou je proměna budov bývalé sýpky a konírny v multifunkční Velehradský dům Cyrila a Metoděje. Práce tam probíhající jsou časovány tak, aby tyto prostory byly zpřístupněny a podle svého zaměření mohly být využívány od prázdnin příštího roku. Jedná se o velmi náročnou rekonstrukci, kde díky pochopení a vstřícnosti starosty obce Velehrad Ing. Stanislava Gregůrka překonáváme mnohé neočekávané nástrahy, zejména spojené s přeložkami podzemních sítí.

Každý, kdo vstoupí do baziliky, ihned vidí, že i tam se buduje. Byla dokončena první etapa osvětlení baziliky, a to příčné lodi a presbytáře, které pokračuje nyní v hlavní lodi baziliky. Práce probíhají díky laskavé finanční pomoci Zlínského kraje, který převzal povinnou finanční spoluúčast za žadatele (*ŘKF Velehrad*) v nemalé finanční výši - v částce přes jeden milion korun. Tyto práce probíhají v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce, kde hlavním příhraničním partnerem je Dům Tovaryšstva Ježíšova v Trnavě. Sloveňští jezuité realizují opravu kostela Nejsvětější Trojice.

Lešení nyní stojí v části mezi chórovými lavicemi a restaurátoři usilovně pracují na tom, aby se v únoru či březnu přesunuli na restaurování další třetiny hlavní lodi. Jsou dokončeny základní průzkumy a posudky a nyní čekáme na vydání závazných stanovisek památkářů, dle kterých budou směřovány následné opravy a restaurování.

Od 18. 10. 2010 nám znějí v bazilice nové digitální varhany, které nahrazují varhany píšťalové. Ty se nyní nacházejí ve varhanářské firmě ORGANA, s.r.o. Kutná Hora, která provádí nezbytnou opravu varhanního nástroje. Po demontáži a převozu jednotlivých dílů do Kutné Hory bylo konstatováno, že vzhledem ke stavu nástroje, oproti původnímu předpokladu, bude rozsah oprav daleko náročnější. Rozebraná barokní skříň je z části odvezena do restaurátorských ateliérů a z části uložena v bazilice. V současnosti probíhají

restaurátorské průzkumy, na základě kterých bude rozhodnuto o dalším postupu restaurování.

Práce pokračují i v podzemí baziliky. Těsně před dokončením je první etapa prací v lapidáriu, která byla zejména zaměřena na odvlhčení, sanaci vlhkého zdiva a obnovu drenážního systému, na realizaci izolací proti vlhkosti zejména v úrovni nad původním vchodem do baziliky, dnes před hlavním vstupem do baziliky. V křížové chodbě v podzemí byly demonstrovány nefunkční rozvody tepla a elektroinstalace, částečně byla dokončena rekonstrukce silnoproudých rozvodů v nově položeném kanálu v podlaží. Je dokončována výměna oken okolo rajskeho dvora. Byla nově položena část cihelných podlah v kryptách pod bazilikou. Všechny práce probíhají pod bedlivým dozorem památkářů a archeologů. Tyto práce jsou hrazeny ze společného projektu Operačního programu přeshraniční spolupráce. Hlavním finančním partnerem projektu je Zlínský kraj, který na projekt přispívá více jak jedním milionem sto tisíc korun. Přeshraniční spolupráce není deklarována pouze opravami, ale i kulturními aktivitami, do kterých se úzce zapojilo i Stojanovo gymnázium. Jedná se zejména o kulturně-historické a sportovní aktivity, které organizuje zástupce Matice Velehradské Mgr. Petr Hudec.

V této souvislosti je nutné se zmínit o připravované budoucí nové expozici: „Velehrad na křižovatkách evropských dějin“, která bude umístěna v prostorách pod bazilikou a ve Velehradském domě Cyrila a Metoděje. Nositel projektu zde úzce spolupracuje s Centrem Aletti Velehrad-Roma, vedeným prof. Pavlem Ambrosem SJ.

Je vypsáno otevřené nadlimitní výběrové řízení na globální úpravu ploch celého nádvoří včetně nového vstupu do podzemí a na opravu a rekonstrukci objektu fary – venkovního pláště, původního vnitřního barokního schodiště a dokončení oprav půdních prostor.

Ještě do vánoc bude vypsáno výběrové řízení na kompletní opravu exteriéru i interiéru kostela Zjevení Páně - Cyrilly.

V samotné bazilice se v nejbližší době dočkáme ještě nového nasvícení zrestaurovaného hlavního obrazu Nanebevzetí Panny Marie od Ignáce Raaba SJ a sarkofágu kardinála Tomáše Špidlíka SJ. Vlastní sarkofág bude zkrášlen osazením mozaikami od slovenského umělce P. Marko Rupnika SJ.

Zhruba před rokem bylo podepsáno tehdejším ministrem kultury České republiky panem Prof. Václavem Riedlbauchem a velehradským farářem P. Petrem Přádkou SJ, rozhodnutí o poskytnutí dotace z IOP projektu: „Velehrad – centrum kulturního dialogu západní a východní Evropy“, jehož nositelem je ŘKF Velehrad. Z tohoto projektu jsou financovány všechny výše uvedené činnosti (mimo aktivity, které jsou financovány z Operačního programu přeshraniční spolupráce).

Čas Vánoc je dobou radosti a tichého vděčného sklonění se před Tím, který se pro nás stal člověkem. On, Bůh a Pán, ať dá každému z vás schopnost a sílu být dobrým člověkem a napomáhat rozvoji toho, co je dobré - ve vašich rodinách, v naší farnosti, v naší obci.

P. Petr Přádka SJ, farář

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
ŠANCE PRO VÁS ROZVOJ

PROGRAM
CEZHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ REPUBLIKA

VELEHRAD

CENTRUM KULTURNÍHO DIALOGU ZÁPADNÍ A VÝCHODNÍ EVROPY

Zlínský kraj

BOHOSLUŽBY V DOBĚ VÁNOČNÍ

Den	Velehrad	Tupesy	Salaš	Den	Velehrad	Tupesy	Salaš
Pá 24.12.	7:30 24:00	-	-	Pá 31.12.	17:00 23:15	16:30	-
So 25.12.	7:30 10:00 15:00	7:30	9:00	So 1.1.	7:30 10:00 15:00	7:30	9:00
Ne 26.12.	7:30 10:00	7:30	9:00	Ne 2.1.	7:30 10:00 15:00	7:30	9:00
Po 27.12.	6:30	-	-	Po 3.1.	6:30	-	-
Út 28.12.	18:00	7:30	9:00	Út 4.1.	7:30 10:00 15:00	7:30	9:00
St 29.12.	6:30	-	-	St 5.1.	6:30	-	-
Čt 30.12.	18:00	-	-	Čt 6.1.	6:30 18:00	16:30	16:30

Tábor Radějov 2010

Co by to bylo za rok, kdybychom se letos nevypravili s mladšími Cvrčky na tábor. A že to tento rok bylo putování daleké. Dostali jsme se až do dob, kdy v dalekých zemích žila moudrá otrokyně Šahrazád, která vyprávěla svému sultánovi každý večer pohádku či příběh.

V termínu od 9. - 16. 7. 2010 jsme se tedy vypravili spolu se 17 dětmi do námi již navštívené vesničky

Radějov s místem určení fara. Zde jsme si každý večer promítli více či méně známý příběh, jako například Alibaba a čtyřicet loupežníků, O Sindibádovi mořeplavci, O ebenovém koni a jiné, na které navazovaly další den nejrůznější putování, hry a aktivity.

Během osmidenního pobytu jsme prožili spoustu zábavy, dobrodružství, ale i napínavých chvil - kupříkladu když nás jednu noc přepadla písečná bouře a my jsme se museli evakuovat do okolí a počkat až bouře přejde.

Díky horkému letnímu počasí, které nás lépe adaptovalo na pouštní klima, jsme se také vypravili na výlet do nedaleké Strážnice. Zde jsme navštívili koupaliště, kde se nám moc líbilo. Tady byla možnost získat dalšího z 9 cvrčků (*hladu, mlčení, mrštnosti, plavce, míření, umění, moudrosti, ranhojiče, síly*), a to Cvrčka plavce.

Domů jsme se vrátili všichni zdraví, plní zážitků a dojmů, z kterých můžeme čerpat po celý rok, a již teď se těšíme na další prázdniny a léto.

Šárka Daňková

Tábor Pačlavice 2010

Letošní téma bylo sice pohádkové, ale i tak zde byla spousta příležitostí k zamyšlení nad jedinečným příběhem Letopisy Narnie, kde je možné úplně všechno ...

A proto jsme se hned mohli setkat s Polly a Digorym, na které se "pověsila" zlá čarodějnice Jadis z Charnu. Po mnohých peripetích s touto osobou jsme se ocitli na místě, kde se rodila nová země ... nic krásnějšího si nejde ani představit než vidět bájného Aslana - tvůrce všeho, který nás vždy bude ochraňovat.

Po krátkém spánku jsme byli vzbuzeni nepřijemným zvukem sirén, které značily nebezpečí, a proto se všichni museli urychleně schovat do krytů, neboť začala válka. Díky tomu jsme se však mohli setkat se sourozenci Pevensiovými a spolu s nimi se dostat kouzelnou skříní na planinu lucerny v Narnii. V tuto dobu zde vládla čarodějnice Jadis. Její vláda byla chladná a celá země byla pokryta věčným sněhem a ledem. Avšak nic nemá věčné trvání a postupem času zásluhou Petra, Zuzany, Lucinky, Edmunda a jejich narnijských kamarádů se začala vláda Jadis lámat. Výrazným znamením toho bylo setkání se Santa Clausem, který obdaroval Pevensiovy děti vzácnými dárky. Ani naši Cvrčci nezů-

stali bez dárků, a protože byli celý rok hodní, dostali krásná nová trička a další drobnosti.

Navštívili jsme i další země okolo Narnie jako Kalormen, kde jsme se seznámili s tarkínou Aravis a mladým Šastou, kteří právě do Narnie utíkali spolu s narnijskými koni Hwin a Bríhy-hinny-brinny-huhy-ha (*zkráceně Brí*).

Spolu s princem Kaspianem, jemuž jsme nejprve pomohli získat jeho právoplatné místo krále Narnie, jsme se vydali na plavbu oceánem, abychom našli ztracené lordy, které nechal vyhnat ze země jeho zlý strýček Miráz. Doputovali jsme na Zlaté ostrovy a až na samotný konec světa, kde jsme se rozloučili s naším přítelem Rípčipem.

V posledních dnech jsme museli spolu s Čvachetkou, Jill a Eustacem překonat spoustu překážek, abychom se dostali do „Labyrintu světa“, kde jsme mohli nalézt prince Riliana, ačkoliv se zdálo, že vše je proti nám.

Když jsme se s Jill a Eustacem dostali do Narnie naposled, našli jsme zemi ve zmatku. Jeden strašný opičák přesvědčil svého kamaráda Zmatlíka, aby se oblékl do lví kůže a vydával jej za Aslana. Všichni tvorové žijící v Narnii jsou z celé situace zmatení, protože jej nikdy neviděli. Aby byla sláva Narnie zachráněna, přispěchali na pomoc i král Petr, Edmund a Lucinka. O osudu Narnie však už bylo dávno rozhodnuto. A tak jsme se přes všechny překážky dostaly do nové a ještě lepší Narnie.

Na závěr bychom chtěli poděkovat kuchařskému duu, které se o nás staralo - tetě Dáší a tetě Martě. Naším dobrým jezuitům, kteří nás v našem díle podporují, a také všem, kdo na tábor jeli, ať už jako děti nebo vedoucí. Velké DÍKY a za rok se budeme těšit na nová dobrodružství!

Bedla

Vážení občané Velehradu

Vzávěru letošního roku se naplnil čtvrtý rok činnosti obnovené Matice velehradské, jejímiž členy jsou křesťané nejen z Velehradu a okolí, ale také ze vzdálenějších míst. Právě Ti vzdálenější oceňují možnost vyjádřit svůj vztah k Velehradu členstvím v Matici, díky němuž získávají v jistém smyslu „velehradské občanství“. V závěru letošního roku je nás 838.

V letošním roce se nám podařilo dokončit dílo **Poutní cesty růžence**, o které jsme podrobně informovali čtenáře Velehradského zpravodaje v minulém čísle. Matice dále obohatila nabídku kulturního vyžití v obci Velehrad. Lze zmínit například dvě divadelní představení (*Přerovský kašpárek*, *Rapsodické divadlo Olomouc - představení Ester*) a navazující program her pro děti, hudební festival **Šroubek** (*Josef Fojta a přátelé*, *Cimbal Classic*, *HUKL*), koncert vokálního souboru **Affetto** v bazilice a výstavu mešních a košer vín **Cisterciácká pečeť**. Obec Velehrad podpořila tyto aktivity částkou 7.000 Kč, za což Matice obci vyjadřuje poděkování. O akcích chystaných pro následující rok můžete získat více informací při návštěvě webových stránek www.maticevelehradska.cz, na které vás srdečně zveme.

Přejeme příjemné prožití vánočních svátků na Velehradě, o kterém naši předkové hovořili ve vztahu k dílu sv. Cyrila a Metoděje jako o „Betlému Slovanů“.

Petr Hudec

O mnichu Fortunátovi

Pod kůrem velehradské baziliky je v šeru ukryt barokní obraz od J. Etgense, na kterém je zachycen spící cisterciácký mnich. Naši předkové se domnívali, že se jedná o velehradského mnicha Fortunáta, který naslouchá nebeské hudbě. Kořeny této tradice lze spatřovat ve středověkém exemplu (*poučném vyprávění*) cisterciácké provenience, které se zrodilo ve Španělsku a v mnoha modifikacích se rozšířilo po celé Evropě. V českém jazyce tento „příběh o mnichu a ptáčkovi“ básnicky zpracoval například Fridrich Bridel. „Jeden mnich pobožný, svatý myslil, jak se může stát, aby v nebi tak veselo ustavičně býti mělo, že, jak v Písmě božím psáno, a často od nás slejcháno, tisíc let jest jako jeden, který včera pominul den.“ V tom mnich uslyšel krásný zpěv ptáčete, které jej vylákalo z kláštera do nedalekého háje. Zde se Fortunát zaposlouchal do krásného zpěvu a usnul. Připadalo mu, že se jen krátce zasnul, avšak ve skutečnosti uplynulo tři sta let. Při tom krásném nebeském zpěvu nepotřeboval jíst ani pít. Když procitnul, honem spěchal do kláštera. V bráně mu však otevřel cizí vrátný a nepoznával ani žádného z bratří. Teprve při setkání s učeným a zbožným opatem vyšlo najevo, co se stalo. V latině jméno Fortunát znamená štěstím obdařený. A tak byl tento řeholník zaopatřen svátostmi a ještě téhož dne byl „obdarován štěstím“ a vstoupil do nebeského království.

Lze namítnout, že přítomnost opatské mitry vylučuje spojitost této legendy s výjevem na obraze, a tak je obraz nikoliv neprávem nazýván Sv. Bernard naslou-

chá nebeské hudbě. Také v pozadí vyobrazený klášter nevykazuje žádnou podobnost s vyobrazeními velehradského kláštera ze starých rytin. Srovnáme-li však velehradský obraz s dobovou rytinou, na které je zobrazen osecký klášter, je nutné tuto spojitost do jisté míry zachovat. Na zmíněné rytině pocházející z Knihy Sartorius z roku 1708 je rovněž vyobrazen sedící cisterciácký mnich, který zamyšleně naslouchá zpěvu ptáčka. V pozadí je znázorněn osecký klášter. Mitra v popředí je nahrazena pařezem, který však svým tvarem mitru připomíná. Ve vztahu k velehradskému obrazu je však rytina zrcadlově převrácená. Pod obrazem je německý nápis popisující legendu v původnějším znění. Hlavním hrdinou je zde opat Ero ze španělského cisterciáckého kláštera Santa María Armenteira.

Neméně krásné je však také legendární vyprávění, které se vztahuje k preferované interpretaci ikonografie obrazu. Vyprávěme si tedy příběh z obrazu znovu. Sv. Bernard z Clairvaux, nejvýznamnější postava cisterciáckého řádu, se jednou po jitřních bohoslužbách vypravil na obchůzku clairvauxského kláštera a v rozjímání prosil Pána za jeho šťastnou budoucnost. Pisatel legendy, Alan, mnich z Clairvaux, se zdráhal otevřeně napsat, že světec při této obchůzce usnul, a tak opatrně uvádí: „*Tu se najednou při této modlitbě zastavil a s očima poněkud přivřenými viděl, jak z přilehlých svahů ze všech stran do údolní roviny sestupuje tak veliké množství mužů z rozmanitých národů a z rozličných stavů, že ani celé údolí je všechny nemohlo pojmut.*“ Tak Bůh sv. Bernardovi zjevil, že cisterciácký řád zaznamenaná v následujících desetiletích obrovský rozvoj, což se také stalo.

Povšimněme si ještě několika detailů. Světec sedící na břehu s „poněkud přivřenými očima“ drží v levé ruce Písmo svaté, přičemž výjev je zasazen do listnatého lesa. O sv. Bernardovi legendista uvádí: „*Žertovně říkával svým důvěrným přátelům, že při studiu Písma svatého neměl jiných učitelů kromě dubů a buků.*“ Osobnost sv. Bernarda je dnes v této souvislosti velmi inspirativní pro ekologické hnutí.

Stejně jako se stal příběh o mnichovi s ptáčkem „majetkem věčnosti“ a měl literární odezvu v celém západním světě, obdobně tomu bylo i s jeho výtvarným zpracováním. Na základě všeobecné známosti docházelo k četným aktualizacím, významovým zdvojením, aniž by současníci ztratili ze zřetele původní smysl příběhu. Velehradští cisterciáctí mniši nechali v obraze vyjádřit touhu po rozvoji svého řádu. Malíři Etgensovi zřejmě poskytnuli při vytváření díla kresebný vzor. Snad jím byla právě osecká rytina.

Někdy není důležité přesně určit, kdo má pravdu či nalézt jediné správné řešení. Například v případě jednoho velehradského obrazu pod kůrem by to byla škoda. V lidském životě tomu bývá mnohdy také tak a my jsme pozváni poučit se i z pravdy „té druhé strany“.

Petr Hudec

Stojanovo gymnázium

Dnem 1. 9. 2010 vstoupilo Stojanovo gymnázium do sedmého roku své existence. Povzbuzeni slovy arcibiskupa Jana Graubnera se žáci a pracovníci školy vydali vstříc všemu novému, co je čeká. Slavnostní bohoslužbu doprovodil zpěvem smíšený sbor Stojanova gymnázia a chrámový sbor z německého Bad Mergenthalu, kteří tak umocnili výjimečnou atmosféru v kostele. Letošní školní rok se nese ve znamení hned několika změn. Novinkou je zejména zřízení Střediska volného času při gymnáziu, které nabízí širokou paletu kroužků umožňujících rozvíjet nejen intelektuální ale i fyzické předpoklady svých členů. V nabídce se nachází kroužky konverzací v cizích jazycích, kroužek tvůrčího psaní i matematiky, psychologie, filmový kroužek, zároveň však zde naleznete i kroužek výtvarných aktivit, zumbu, aerobik nebo posilování v nově vybavené posilovně. Je důležité zdůraznit, že tyto kroužky nejsou nabízeny jen žákům gymnázia, ale i široké veřejnosti. Máte-li tedy čas a chuť, stačí nahlédnout na www.sgv.cz, kde se celá nabídka těchto kroužků nachází.

Kromě nové posilovny je součástí nového vybavení školy i místnost, která slouží jako školní klub, kde mohou žáci posedět, podívat se na internet, případně si zahrát populární kalčo. Školní bufet zahájil svou činnost a poskytuje žákům možnost, jak utišit hlad nebo zahnat chuť na něco sladkého.

V září a říjnu se uskutečnila exkurze žáků 4. ročníků do Prahy. Naštěstí se neopakovala situace z loňského roku, kdy je naše hlavní město přivítalo v říjnu sněhovými vločkami a teplotami pod nulou. Další, možno říci tradiční, exkurze se uskutečnila 9. 12., kdy se cílem žáků z Velehradu stalo hlavní město Rakouska - Vídeň.

Podzim se nesl ve znamení koncertů pěveckého sboru (např. v Zábřehu na Moravě, Trnavě nebo Uherském Brodu). Chlapci pak sehráli dva přátelské zápasy ve fotbale - s družstvem Arcibiskupského gymnázia v Kroměříži a s gymnáziem v Šaštíně - mimochodem, oba zápasy skončily vítězstvím našich barev.

Škola se otevírá veřejnosti a aktivně se také snaží navázat spojení se školami v zahraničí. První vlaštovkou v tomto směru může být návštěva ředitele školy Mgr. Michala Hegra a delegace velehradských učitelů na jezuitském gymnáziu v maďarském Miskolci. Návštěva maďarské školy je předběžně domluvena na jaro následujícího roku. Výměna studentů by měla následovat, a poskytne tak našim žákům možnost srovnání výuky, ale hlavně i možnost prakticky si vyzkoušet domluvu v jazykové cizím prostředí. Obdobná spolupráce se předběžně dojednává i se školou v Londýně. Další přátelsky nakloněnou školu jsme našli v nedalekém Šaštíně, se kterým nás spojuje nejen společná národní historie, ale i fakt, že Šaštín je, stejně jako Velehrad, významným poutním místem na Slovensku.

Co se týká vzdělávání, od začátku školního roku 2010/2011, došlo k úpravě učebního plánu školy. V důsledku této změny byla posílena výuka cizích jazyků ve třetím a čtvrtém ročníku, přičemž stav, kdy povinná výuka fyziky, chemie a biologie končí třetím ročníkem, byl zachován. Nově se součástí stal i osobnostní rozvoj žáků. Chceme žákům pomoci a doprovázet je na jejich cestě k opravdu dospělé a za sebe zodpovědné osobnosti.

Do interiéru gymnázia je možné nahlédnout jak ve dnech otevřených dveří - nejbližší bude 19. 1. 2011, tak o sobotních děkanátních poutích. Prostory školy jsou k dispozici také pro vaše aktivity, jako jsou plesy, košty, svatby, rodinné oslavy i jiné. Jsme otevření, a gymnázium uprostřed Velehradu je naším společným bohatstvím. Srdečně Vás zveme na ples SGV, který se koná dne 25. 2. 2011.

Vážení čtenáři, jménem všech, kteří pravidelně chodí po chodbách Stojanova gymnázia, Vám přeje-me požehnané svátky vánoční a do nového roku stále Boží požehnání a ať zprávy, které Vás dostihnou, jsou jenom ty dobré.

Vedení Stojanova gymnázia,
Velehrad

Základní škola Čas adventu na Základní škole Velehrad

Včera jsem v rádiu poslouchala besedu na téma „České školství ...“. Podle výsledků plošných testů se čeští žáci ve srovnání s žáky ostatních členských států Evropské unie zhoršili nejvíce ze všech, to vše se událo v posledních třech letech ... jeden z debatujících tvrdil, že odpovědní jsou učitelé a školy. Výuka je prý nezajímavá, školy jsou nepružné, mimoškolní aktivity nulové, tedy prý nenabízejí dětem příležitosti k jejich osobnímu rozvoji a kreativitě. Posuďte sami, zda lze v případě naší, velehradské základní školy, tvrdit totéž.

Školní rok začal zcela tradičně - 23 prvňáčků bylo ostatním spolužákům i kantorům představeno svými „patrony“, žáky 6. třídy. Noví žáčci se ihned zapojili do aktivit, kterých se naše škola účastní již několikátým rokem, tj. program „Ovoce do škol“ a „Mléčný program“. Úplné novum je letos akce probíhající pod záštitou Ministerstva školství ČR s názvem **RECYKLOHRANÍ**. Jedná se o soutěž, jejímž cílem je prohloubit znalosti žáků v oblasti třídění a recyklace odpadu - vše hravou formou. V budově školy jsou umístěny sběrné nádoby, do kterých děti odkládají použité baterie a drobná elektrozařízení, a zároveň vypracovávají nejroztříbenější zadané úkoly. Cílem je nasbírat za splnění úkolů i roztríděný odpad co nejvíce bodů a dosáhnout tak na vysněnou odměnu.

Tradičně větrné podzimní počasí využily děti I. stupně při soutěži **Drakiáda**. Nebe nad Velehradem tak na celé dopoledne opanovaly desítky barevných draků, kupovaných i doma vyrobených, tradičních i cizokrajních.

Již několikátou sezonu navštěvují naši žáci v rámci „Divadelního kroužku“ představení ve **Slováckém divadle**. Letos již zhlédli inscenace „**Harold a Maud**“ a „**Obchodník s deštěm**“. Vedení divadla nám také umožnilo zúčastnit se jedné ze zkoušek představení „**Cikáni jdou do nebe**“ a nahlédnout tak „pod pokličku“ přípravy divadelních her.

Začátek října patří na Modré tradičně přehlídce „**Heloudýň**“. Děti z I. stupně se svými učitelkami strávily tento večer společně. Mohly si tak prohlédnout letadlo, Pata a Mata, ruské kolo a celou řadu další strašidel a figurek - vše ovšem vyrobeno z dýní. Po procházce

se vrátily zpět do školy, kde společně vypustily tzv. čínské balony, prošly stezkou odvahy, sledovaly Broučky, nakonec společně přenocovaly v naší škole a ráno po společné snídani se odebraly k domovu.

Až do konce prosince mohou děti přispět svým dílem do soutěže „**Zvíře není věc**“ - ta se skládá ze dvou podkategorií: umělecké soutěže (příspěvky literární či výtvarné) a sbírky věcí potřebných pro opuštěná zvířátka s heslem: „**Udělejme chlupáčům krásné Vánoce**“.

Naše dívky se v polovině listopadu zúčastnily soutěžní přehlídky „**Tanečnice Orientu**“, která se konala v Otrokovicích. Žákyně 5. třídy **Michaela Hábllová** zvítězila, **Veronika Petrášová** pak obsadila ve velké konkurenci krásné 6. místo.

Ve středu 18. listopadu prověřili žáci I. stupně svoje pohybové dovednosti při „**Netradiční olympiádě**“. S disciplínami, mezi které patřil např. skok snožmo vzad, hod brčkem nebo běh v galoších, se všichni statečně poprali. Sladká odměna je samozřejmě neminula.

Na konci listopadu oživila školní dění návštěva 26 budoucích prvňáčků. Ti si prohlédli třídy, vyzkoušeli úkoly z pracovních sešitů, nahlédli i do knihovny a tělocvičny. Hned 1. prosince se do školy vrátili, aby si - společně s budoucími spolužáky - v rámci „**adventních dílniček**“ připomenuli celou řadu tradic a zvyků. 85 dětí tak zdobilo perníčky, z drátku vyrábělo stromček či hvězdičku a z voskových plátek voňavou svíčku. Jejich starší kamarádi si v tento den vychutnávali atmosféru **předvánoční Vídně**. Navštívili místa, kudy doslova „**kráčela historie**“ často bezprostředně související s dějinami českého národa. Minout nemohli ani slavný „**Christkindmark**“ - vánoční trh, který nabízí celou řadu místních tradičních specialit, pochoutek a výrobků.

Začátek prosince je spjat s návštěvou **Mikuláše** a jeho nadílkou. Letos jsme měli pro děti dárek i my, vyučující - představení **Divadélka pro školy**.

Děvčata a chlapci naší školy, kteří mají zájem o sport a pohyb obecně, také nezůstali v pozadí. Zájemci se přihlásili na **předvánoční turnaj ve stolním tenise** a 17. 12. a 20. 12. proběhly dva florbalové turnaje za účasti žáků ze ZŠ Tupesy a Stojanova gymnázia Velehrad.

Co zbývá? Pozvat vás na tradiční „**Vánoční jarmark**“, který proběhne v přízemí budovy základní školy **21. prosince 2010 ve 14.30 hod.** A také vám popřát, aby bylo období adventu časem ztišení a zklidnění, zamyšlení a ponoření se do vlastního nitra. Aby bylo přípravou na poklidné prožití Vánoc, které přináší světlo, radost a naději do našich životů. Abychom měli příležitost uvědomit si, že pěkné vztahy mezi lidmi jsou důležitější než počet dárek pod stromčkem nebo množství pokrmů na stole.

Mgr. Tereza Kovaříková, ZŠ Velehrad

Mateřská škola na Velehradě

Tak jako všichni kolem, i u nás v mateřské škole prožíváme radostně atmosféru adventního času. Pečeme vánoční cukroví, vyrábíme dárečky pro své nejbližší, zpíváme koledy. Všichni mi dáte určitě za pravdu, že s největší intenzitou vnímají kouzlo Vánoc právě malé děti. Znáte světýlka v očích svých dětí

a vnoučků, když se z pokoje s vánočním stroměčkem ozve hlas zvonečku. A to, co učiní děti šťastnými, nejsou určité jen krabice plné dárků, ale i společně strávené chvíle v kruhu rodiny a různé jiné maličkosti.

Přesvědčte se sami z naší ankety ...

„Jak se asi andělé dostali k nám na zem?“

- **Lukášek:** „Já myslím, že se spouští nad kostelem“
- **Ondra:** „Asi se spouští nad Barborkou na zlatých šňůrkách“
- **Peťa:** „Já si myslím, že asi přiletí, protože mají křídla“

„Byl u Vás Mikuláš s čerty a anděly?“

- **Helenka:** „U nás byli, shodili nám kalendář, moc jsem se nebála, ale měla jsem zpocené ruky“
- **Vendulka:** „My jsme čerty nepustili, ale tatínek jim nalél slivovici“
- **Peťa:** „U nás byli čerti škaredí, ale neměli kopyta“
- **Katuška:** „Nám čerti povídali, že jedno dítě na Modré vzali a nechali nám tam kus ocase smradlavého“
- **Terezka:** „Byla jich u nás plná řada. Říkali, abych byla hodná a já jsem řekla, že už nezazlobím ani Ň“
- **Tadeášek:** „U nás nebyli, jenom vloni, ale já se dělal, že spím“

„Kdyby Vám mohl Ježíšek splnit nějaké přání, jaké by to přání bylo?“

- **Ondra:** „Aby zůstal sníh a neroztálo mně iglú“
- **Beatka:** „Já bych si přála malého pejska, třeba jezevčika a aby nikdy nevyrostl“
- **Ondrášek:** „Aby už babičku nebolely záda“
- **Viktorek:** „Chtěl bych být rytíř a zachraňovat všelijaké lidi“
- **Violka:** „Aby se tatínek brzo uzdravil“
- **Táníčka:** „Až budu ve škole psát, abych tam neměla žádné chyby“
- **Helenka:** „Chtěla bych letět vrtulníkem a zachraňovat lidi na horách“
- **Vojtíšek:** „Přál bych si, aby byl tatínek dobrý ve squashu“
- **Sárinka:** „Já bych si přála, aby měla maminka brzo narozeniny“

Přejeme Vám všem příjemné prožití svátků vánočních a mnoho štěstí, spokojenosti v novém roce 2011.

Tomašítková Vladimíra, MŠ Velehrad

Základní škola speciální

V tomto školním roce byla na naší škole, kterou v současnosti navštěvuje 9 žáků, z nichž dva jsou prvňáčci, zahájena výuka dle nového Školního vzdělávacího programu pro žáky ZŠ speciální, který si škola vytvořila. Žáci pracují podle svých individuálních vzdělávacích plánů.

V uplynulém období děti krom běžného vyučování nacvičily se svými pedagogy vystoupení „Květiny“, jímž se aktivně zapojily do školní Akademie ve Slovackém divadle v Uherském Hradišti a později zpestřily Den otevřených dveří na DZP. Žáci se zúčastnili celoročního projektu „Krok za krokem celým rokem“. V adventním čase děti v hodinách pracovní a výtvarné výchovy s pomocí vyučujících dokončují výrobky na Vánoční jarmark v Uherském

Hradišti a připravují malé předvánoční vystoupení, na němž se představí také pěvecký sbor ZŠ Jarošov.

Do nového roku přejeme našim žákům i čtenářům Zpravodaje hodně úspěchů, radosti a lásky.

Za pedagogy školy Markéta Čevelová

Zvoneček

Pod tímto označením se skrývá název rodinného kroužku SVC na Velehradě. Díky vstřícnosti vedení Stojanova gymnázia se mohla myšlenka na setkávání maminek s dětmi proměnit ve skutečnost. Všechny maminky jsou v úterý od 9 do 11hod zvány se svými dětmi (1-5let) do Zimního sálu Stojanova gymnázia. Co je zde čeká? Kašpárek Rolnička všechny rád přivítá a pozve do světa pohádek. Spolu s ním i maminkami děti pomáhají dědečkovi tahat řepu, slepičce sehnat vodu pro kohoutka nebo pejskovi a kočičce upéct dort. Po té si pomocí říkadel a písniček

protáhneme nejen svá těla, ale i pusinky. Ani hudební nástroje nenecháme zahálet. Nejen při lidových písničkách objevujeme krásu hudebního světa. Odtud už zbývá jen malý krůček k tomu, abychom zapojili i své ruce a něco pěkného si na cestu domů vyrobili.

Maminky tak svou ochotou aktivně se zapojit do programu spoluvytváří prostor pro budování krásných vztahů nejen mezi dětmi. Děkuji za každý úsměv na dětské tváři. To je pro mě důkazem, že takováto činnost má smysl.

Poděkování za rodinný kroužek Zvoneček

Od letošního září mají rodiče (zatím jen maminky) a děti ve věku 1-5 let možnost scházet se v rodinném kroužku Zvoneček. Začíná každé úterý v 9 hodin v Zimním sále Stojanova gymnázia.

Pro naše děti je zde připraven bohatý program. Ten začíná protahovací písničkou na uvítanou, následuje pohádka, kde se děti aktivně zapojují do děje. Pokračuje se pohybovým cvičením s písničkou nebo říkankou a končí kreativní činností, aby si děti mohly s sebou odnést něco na památku.

Já osobně mám z této činnosti velkou radost, proto chci poděkovat dvěma lidem. Prvním je pan

ředitel gymnázia. Mgr. Michal Hegr nám poskytl pro naše setkávání prostory, které byly dlouho velehradským občanům nepřístupné. Dále chci poděkovat Saši Chytkové za přípravu kroužku. Její nadšení a radost z práce s dětmi je pro ostatní maminky určitě velmi inspirující. Důkazem je, že se maminky samy zapojují do organizace klubu, vedou různé části programu a přicházejí s novými nápady. Atmosféra během dopoledních setkávání je velmi příjemná a pevně věřím, že nám nadšení pro smysluplné trávení volného času s dětmi vydrží co nejdéle.

Adriana Lužová

Domov pro osoby se zdravotním postižením Velehrad - Vincentinum

Vincentinum o krok dál v roce 2010

Doba předvánoční je dobou zastavení a zamyšlení: co nás v tomto roce potkalo, komu jsme pomohli, komu ublížili, v čem jsme udělali pokrok, kam jsme se posunuli v životě, čeho jsme zanechali, co jsme ztratili nebo naopak získali, co jsme opustili, co jsme překonali, co se nám podařilo. Tak je to každý rok.

Nejinak i letos se probíráme vzpomínkami na končící rok. Naše práce s lidmi a pro lidi, kteří potřebují pomoc a podporu v každodenním životě, není lehká. O to větší zadostiučinění a radost, pokud se něco podaří. Snad už je obecně známo, že v současné době je výrazným trendem v pobytových sociálních službách podpora obyvatel domovů nejen v samostatnosti a soběstačnosti, ale v rozvoji jejich autonomie a uvědomění si vlastních schopností a možností. Každý malý krůček vpřed je cenný.

Jaké cenné krůčky podnikl Domov pro osoby se zdravotním postižením Velehrad Vincentinum pro zlepšení služeb našim obyvatelům? Podařilo se nám rozšířit pro naše obyvatele nabídku pracovních terapeutických činností. Dosáhli jsme tím několika potěšujících výsledků: efektivnějšího využití volného času, upevnění pracovních návyků pravidelnou denní docházkou do pracovní terapie a v neposlední řadě zlepšení motorických dovedností a zručností obyvatel. Výsledky této naší práce měla veřejnost možnost několikrát shlédnout na jarmarcích v Uherském Hradišti a v výstavách rukodělných prací obyvatel našeho domova, které probíhaly v archeoskanzenu Modrá, při Dni otevřených dveří v našem domově nebo v prostorách Obecního úřadu na Velehradě. Výrobky jsme prezentovali také na mezinárodní vědecké konferenci „Dny sociální práce“, která se konala v listopadu v areálu na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Na konferenci vystoupila i naše skupina s krátkým hudebním a instrumentálním pásmem a sklídila obdiv a potlesk účastníků konference.

Práce, která je možná méně vidět, ale je neméně náročná, probíhá na jednotlivých odděleních s obyvateli s těžším postižením. Každý malý úspěch, každý krok k menší závislosti na pomoci druhých je při individuální práci s těmito lidmi cenný a právem patří našim pracovníkům v přímé péči velké uznání.

Dařilo se nám i v oblasti vzdělávání. Z nadšení a osobního přání dvou našich obyvatel a spolupráce mezi DZP Vincentinum, Obchodní akademií v Uherském Hradišti a Univerzitou Palackého v Olomouci vznikla možnost zařadit tyto obyvatele do studijního programu Univerzity třetího věku. Za podpory našich pracovníků docházejí pravidelně na výuku a dokončují

právě v těchto dnech první semestr studia na této škole.

Letošní rok byl pro nás opět bohatý na události: kromě účasti na trzích a výstavách jsme letos v červnu pořádali již 9. Sportovní hry pro lidi s handicapem na hřišti v obci Modrá. Tyto hry se za ta léta staly nedílnou součástí života uživatelů pobytových sociálních služeb. V říjnu jsme se zapojili do akce Týden sociálních služeb a otevřeli jsme prostory Vincentina desítkám návštěvníků Dne otevřených dveří, kteří si přišli prohlédnout místa, kde obyvatelé žijí, pracují, baví se a prožívají své radosti a starosti jako kdokoli z nás. Zároveň se mohli podívat na umění našeho tanečního a pěveckého souboru s názvem „Vincek“, na hostující dětský soubor „Liša“ z Modré a na působilé vystoupení obyvatel DZP Salašská.

Pro naše obyvatele jsme v tomto roce uspořádali mnoho dalších akcí: jednodenní výlety, tábory, diskotéky, návštěvy divadel a muzeí, sportovních a turistických akcí. Osm našich obyvatel s doprovodem si užívalo sluníčka a moře na rekreaci v Chorvatsku a přivezlo si kromě škeblí a kamínků mnoho hezkých a nezapomenutelných zážitků, obzvláště výlet lodí na kouzelné ostrovy Hvar a Brač se nesmazatelně zapsaly do srdcí rekreatantů.

Závěrem nám dovoluje velké poděkování. Poděkování Obecnímu úřadu Velehrad, Obecnímu úřadu Modrá, všem organizacím, které nám pomáhaly, školám i studentům, všem našim sponzorům, všem lidem, bez jejichž pomoci a dobré vůle bychom těch malých krůčků a malých vítězství dosáhnout nemohli. Přejeme všem malé zastavení v každodenním shonu a pokojné prožití vánočních svátků.

*Ing. Milena Marečková,
vedoucí DZP Velehrad Vincentinum
Lenka Lesová, sociální pracovníce*

Domov pro osoby se zdravotním postižením Velehrad - Buchlovská

Adventní zamyšlení

Jsou před námi Vánoce. Rok co rok se vracíme zahalené závojem napětí a očekávání. Čím to je, že nezevšední? Čím to je, že se znovu ponořujeme do jejich příprav, abychom je oslavili důstojně a v pohodě? Snad je to tím, že nikdy nepociťujeme potřebu lidské pospolitosti tak jako o Vánocích.

O Vánocích potkáváme své sousedy a známé jako jindy, ale přece jen jsme si v tom čase nějak bližší. Výrazem toho je přátelské podání ruky a pár slov vinšování. Tímto prostým společenským aktem, stiskem ruky, jako by prostupovala vzájemná úcta a tolik potřebná pospolitost. Vtírá se myšlenka, kolikrát v roce by byla potřeba podobných neformálních podání ruky provázených přátelskými slovy. Poděkujeme za to, že se tak děje alespoň o Vánocích.

Rozsvícený vánoční stromeček a dárky pod ním jsou výrazem tepla v rodinném kruhu. I ten betlém, byť papírový, je v tomto ohledu smysluplný. Je prostou vstupenkou do roviny duchovní, naplněné očekáváním narození Spasitele. Věřící se scházejí v prozářeném prostoru chrámu, aby za doprovodu varhan zazpívali o jitřní mši „Narodil se Kristus Pán, veselme se!“

O Vánocích bychom neměli zapomínat na ty, kteří trpí nemocemi, a ani na ty, po nichž zůstalo o Štědrém dnu při večeři prázdné místo, na ty, kteří z oken domovů vyhlíží často marně své nejbližší. Potěšme je vlídným slovem, úsměvem na tváři, tichounce zapalme svíčku. Jsou přece lidé, kteří na ně myslí.

Snažme se být svým životem, svým jednáním i svými předsevzetími sobě, svým nejbližším i celé lidské společnosti k prospěchu. A to nejen o Vánocích.

Přeji Vám všem pokojné vánoční svátky a vstřícný nový rok ... a pomyslně pod stromeček všem přeji:

Zdraví

Možná to bude znít frázovitě, ale upřímně vám přeji pevné zdraví. Jeho cenu si totiž uvědomíme v momentě, když ho ztrácíme. Aby se to nestalo, musíme se o něj starat. Proto dávejte na sebe pozor a opatrujte se!

Dobro

Lidé si během vánočních svátků zpravidla vzájemně přejí jen to nejlepší. Sami ovšem jistě víte, že nás během měsíců, které následují po Vánocích, potká i řada nepřítomných událostí a zážitků, které se nás více či méně dotýkají. Zmíněné jakkoli negativní skutečnosti berte jako běžnou a nedílnou součást života, neocenitelnou zkušenost a ponaučení. Mezi tím vším pak dobro, v tom nejširším slova smyslu, samo vynikne. O to více si ho budeme vážit. Přeji Vám tedy mnoho dobrého.

Bc. Alena Novotná
vedoucí DZP Velehrad - Buchlovská

Domov pro osoby se zdravotním postižením Velehrad - Stojanov

Jaký byl rok 2010 na DZP Salašská?

Oprůběhu první poloviny roku 2010 jsme psali již v předešlém vydání Velehradského zpravodaje. V druhé polovině roku 2010 jsme připravili spoustu akcí, kde se realizovali naši uživatelé a v mnoha případech nás jejich výkony mile překvapily.

V půli července si naši uživatelé zpřijemnilí letní horké dny na týdenním pobytu v lázních Leopoldov na Smraďavce. Zde využívali rehabilitačních služeb, včetně koupání v bazénu.

Další zajímavostí byla akce na hradě Buchlov, kde se uživatelé mohli seznámit se způsobem života v dobách minulých.

Příjemným zážitkem byla i návštěva Sloupsko-šošůvských jeskyní v Moravské krasu, toto dobrodružství mohli zažít i uživatelé imobilní.

V prvním říjnovém týdnu jsme se jako spousta jiných zařízení zapojili do Týdnu sociálních služeb v ČR. Uživatelé si připravili pásma vystoupení, hodně občerstvení překvapení pro návštěvníky.

Přátelé z německého Tönisvorstunás navštívili 30. 10. 2010 a přivezli rehabilitační pomůcky a hrač-

ky. Byl to velmi zajímavý den, který přinesl nové informace pro všechny.

Velmi zajímavý byl pro nás začátek prosince. Uživatelky se podílely na prodeji drobných vánočních dárků a ozdob na Obecním úřadě ve Zlechově, i nepřízeň počasí toho dne je neodradila od účasti na této akci. Ve stejném duchu vánoční atmosféry proběhla výstava i na Obecním úřadě Velehrad.

Hurá!!!!!! - 6. 12. 2010 přišel Mikuláš - a s ním také náš tradiční mikulášský večírek, ale tentokrát na hotelu U Velehradu.

Do konce roku máme ještě spoustu práce - absolvovat vánoční trhy v Uherském Hradišti, kde budeme předvádět a prodávat své výrobky a k tomu si na podiu zazpíváme vánoční koledy. A potom všem shonu se budeme těšit na příchod vánočních svátků.

Přejeme všem spoluobčanům klidné prožití svátků vánočních a v novém roce hodně zdraví a spokojenosti.

*Uživatelé a kolektiv
pracovníků DZP Salašská*

Vážení spoluobčané,

v tomto příspěvku bych vás chtěl seznámit s bojovností černé zvěře a jak se v takové situaci chovat. Velmi pádný důkaz toho, že způsob získávání potravy a druh této potravy nemají nic společného s bojovností zvířete, podává naše černá zvěř. Je to velmi vitální zvíře, odhodlané stále k útoku i k obraně. Tím ovšem není řečeno, že by tato zvěř pořád útočila, nebo že by neutíkala a nevyhýbala se nebezpečí. Naopak, je vyzbrojena znamenitým sluchem a čichem (její zrak je velmi chabý), které jí umožňují včas rozpoznat nebezpečí a uprchnout. Nezná však bázně, je-li tísněna nebo raněna a hájí svůj život s neobyčejnou statečností.

Také stavba a celé vybavení těla divočka odpovídá vysokým bojovým schopnostem. Mimořádně mohutná hlava s nebezpečnými zbraněmi - kly, silný krk a velký hrudník dávají zvířeti ohromnou sílu. Velmi silná kůže, porostlá tuhými, dlouhými a často ještě pryskyřicí slepenými osinami, tvoří tělu pevný kryt.

O černé zvěři je známo, že je nesmírně odolná. Snese takové zranění, jakým by podlehl každé jiné zvíře. Také její značení po ráně není tak výrazné jako u ostatní spárkaté zvěře.

Jakmile se dostaví doba chrutí, jsou v tlupách potyčky mezi křoury na denním pořádku. Protože se jedná většinou o mladé jedince, následky těchto zápasů nebývají vážné, jelikož zbraně ještě nejsou tak vyvinuté, aby způsobily větší zranění.

Jinak je tomu, objeví-li se podstatně silnější soupeř, který tlupu vytrvale sledoval po stopě. Stejně odhodlán k boji je i první křour, dosavadní vládce tlupy a tu pak dochází k vážnému boji.

Zbraně bachyň jsou méně vyvinuté a zvláště jejich párky bývají kratší a slabší než u křourů. Kromě toho nemají tak ostré řezné hrany. Tím nechci říct, že bychom útok bachyň mohli podceňovat, protože tu působí její velká síla a prudkost, s jakou jej podniká. Kromě toho nebezpečně kouše.

Útočnost bachyň se nejčastěji projevuje v době, kdy vodí mláďata. Ta statečně chrání proti každému, i kdyby měla přijít o život. Zaslechne-li nařikavý kvikot selete, přechází bez nejmenší výstrahy k útoku. Při útoku na člověka však bachyň někdy používá jen zastrašení. Zaútočí velmi hlučně, avšak když dospěje do blízkosti člověka, zarazí se a opět odbíhá. Toto se však nestane, držíte-li sele v rukou a ona slyší jeho kvičení. Tehdy bachyň prudkým nárazem celou vahou těla srazí napadeného k zemi a zasadí mu ránu zbraněmi. Má-li člověk sebou psa, je na tom lépe, protože bachyň věnuje svou pozornost především psu. Ten však nesmí hledat ochranu u svého pána, pak je jediná spása vylézt na strom nebo co nejrychleji utéct, protože na bachyň se selaty se nestřílí.

Při stopování divočka v hustém krytu je třeba vždy počítat s nenadálým útokem. Černá zvěř, zvláště raněná, se před zalehnutím do lože vždy otáčí hlavou do směru, z kterého přišla, čímž se chrání před nepozorovaným přiblížením toho, kdo ji sleduje.

Když se vzácně přihodí, že je člověk útočícím divočkem sražen, pak je nejlépe zůstat nehybně ležet na břiše s tělem těsně přitisknutým k zemi. Útočník se jen zřídka zabývá takto zneškodněným nepřítelem. I když je to velice těžké, ale při útoku divočka by měl člověk vždy zachovat klid.

V současné době je černá zvěř silně přemnožená a způsobuje velké škody na polních kulturách zemědělských podniků i soukromníků. Myslivci se je proto snaží zákonným způsobem tlumit.

Při této příležitosti bych vás chtěl jménem mysliveckého sdružení „Háj Velehrad-Modrá“ pozvat na jubilejní 10. myslivecký ples, který se bude poprvé konat na hotelu „U skanzenu“ a to 15. ledna 2011. Začátek v 19:30 hodin, je připravena bohatá tombola.

Vlastimil Vaněk
člen MS „Háj Velehrad - Modrá“

MS Háj Velehrad - Modrá Vás srdečně zve na

JUBILEJNÍ

X. REPREZENTAČNÍ PLES,

který se uskuteční

v sobotu 15. ledna 2011

v Hotelu u Skanzenu na Modré

Začátek v 19.30 hod.

K tanci a poslechu hraje

skupina SORY

a cimbálová muzika DOLŇÁCI

Zajištěny zvěřinové speciality a občerstvení • Bohatá tombola.

Srdečně zvou myslivci

Adventní výstava oživila velehradskou radnici

Adventní a předvánoční atmosféru s sebou přinesl 1. a 2. prosince do obřadní síně Obecního úřadu na Velehradě čtvrtý ročník výstavy rukodělných a zvykoslovných předmětů s příznačným názvem Vánoce přicházejí ...

Obecní úřad Velehrad spolu s organizacemi Svazu tělesně postižených a Svazu postižených civilizačními chorobami se snaží pořádáním dvoudenních prosincových výstav přiblížit veřejnosti ducha tradičních Vánoc.

Mimořádný zážitek z výstavy slibovalo bezmála sedm stovek vystavených exponátů, které zhotovily dovedné ruce členů a příznivců zmíněných organizací, ale i handicapovaní klienti z velehradských Domovů pro osoby se zdravotním postižením Kopretina, Vincentinum a Stojanov.

Na výstavě byly k vidění háčkované zvonečky na stromeček, co nikdy nezazvoní, dečky, výšivky, keramika, perníčky z medového těsta, předměty ze dřeva, hlíny, novinového papíru a z dalších materiálů. Na své si na výstavě přišli zejména nerozhodní návštěvníci, kteří nevěděli, jaký dárek by měli koupit svým blízkým k Vánocům.

*Text a fotografie
Zdeněk Skalička*

• DÁRKY • Děti očima vybíraly,
co by na výstavě koupily svým rodičům pod stromeček.

• ADVENT NA RADNICI • Na předvánoční prodejní výstavě
bylo k vidění i ke koupi na sedm stovek exponátů.

• ZE STARÝCH NOVIN •
Originální věnečky nejsou upleteny z chvojí,
ale z denního tisku a časopisů.

• OZDOBY • Děti i dospělí obdivovali háčkované zvonečky,
co nikdy nezacinkají.

Vína od velehradského varhaníka patří mezi světové skvosty

Jsou lidé, s nimiž hovoříte jednou a získáte pocit, že už víc by vám stejně nikdy neřekli. Jsou ale i tací, co vyprávějí a my je jen tiše posloucháme, aby nic z toho, co bylo řečeno neuniklo. K těm druhým patří varhaník, učitel hudby, koncertní mistr a vinař v jedné osobě, devětašedesátiletý přistěhovalý Velehraďan Václav Ovčáčík, rodák z Valašska.

Domluvit se s ním na termínu rozhovoru v čase sklizně ledového vína a jeho pestré škály nejrůznějších aktivit nebylo vůbec jednoduché. Přesto se mně podařilo, abych si s mužem několika profesí dal dostaveníčko v jeho pracovně, jíž vévodí jím vlastnoručně postavené klasické varhany s tisícovkou píšťal.

Na začátku bude myslím nejlepší, uspokojit zvědavost čtenářů, které zajímá něco z života muže, jenž většinu svého plodného života zasvětil hudbě. Když se jí zrovna nevěnuje, profesionálně vinaří se svým synem Markem. Přesto je toho dost, co o něm jeho spoluobčané nevědí. Kupříkladu to, že maturoval na Střední zdravotnické škole v Ostravě, po jejímž absolvování pracoval jako biochemik v ostravské a hradištské nemocnici.

Při zaměstnání stačil vystudovat Pražskou konzervatoř a Akademii múzických umění v Praze a kromě toho ještě filozofickou fakultu. Vyučoval hudební výchovu na hradištském gymnáziu, lidových školách umění a varhanní hudbou se prezentoval na dvou tisících koncertech v různých zemích světa.

Ve velehradské bazilice působil od roku 1960 jako regenschori. V současné době v ní jako varhaník vypomáhá. Vedle hudby, která mu učarovala v jeho

útlém dětství, se ve druhé polovině osmdesátých let minulého století stalo jeho velkou láskou vinařství. Ostruhy v tomto oboru lidské činnosti získával při cestách do zahraničí, ale především u svého tchána Bedřicha Kočíře z Tupes, po němž s manželkou zdědili dvě stovky vinných keřů.

„Při mém dřívějším hlavním zaměstnání bylo pro mě vinařství pouze koníčkem. Do soukromého vinařského podnikání jsem se pustil před osmnácti lety. Aby mně někdo nevyčítal, že k tomu nemám patřičné vzdělání, vystudovali jsme spolu se synem Markem Vinařskou školu ve Valticích“, vysvětluje Václav Ovčáčík. Ačkoliv nebyli zatíženi žádnými předsudky a tradicemi, přesto se stále ve vinařském oboru vzdělávají.

„V dnešní době je to nezbytné. Vždyť z původních dvou stovek vinných keřů, které jsme zdědili po tchánovi, jich dnes máme v tupeské viniční trati Staré hory pětadvacet tisíc. Vinice je na fantastické půdě a na prvotřídních k jihu obrácených svažitých polích, které jsou od severu dobře chráněny pohořím Chřibů“, svěříje se Ovčáčík.

Vína ze zmíněné vinice jsou podle něj svérázná, mají nezaměnitelný charakter a jsou velice vhodná k dlouhodobému zrání v lahvích, ba je dokonce vyžadují. *„V takových láhvově zralých vínech se objevují květinové tony, kupříkladu japonské růže, lipového květu, černého rybízu, ale i aroma medu, tropického ovoce, hořké čokolády i ušlechtilého exotického dřeva“,* vysvětluje vinař.

Podotýká, že výroba vín špičkové kvality začíná ve vinici a následně pak ve sklepe. *„K vinohradu přistupujeme velmi šetrně. Nekopeme a neořeme v něm, pouze v něm několikrát za sezónu kosíme trávu, kterou mulčujeme a zapravujeme do půdy. Révu ošetřujeme zásadně biopreparáty. Na to všechno jsme se synem sami“,* zdůrazňuje ekologické hospodaření v tříhektarovém vinohradu varhaní mistr. Nabízí se otázka, jak na to všechno ve vinici a následně i ve sklepe stačí. Občas musí vyrukovat do vinohradu manželka a dcera Veronika, přestože jejich životaběh se vyvíjí docela jiným směrem. Podle potřeby pomohou ve vinici i Ovčáčíkovi přátelé a známí.

„Letos jsme sbírali hrozny 1. prosince, a to za dohledu pracovníků Státní zemědělské a potravinářské inspekce. Budeme totiž vyrábět vína ledová a výběr z ciběb. Ta prvně jmenovaná měla cukrnatost 31 stupňů, ta druhá byla ještě o 1,2 stupně sladší“, spíše konstatuje, než se vinař a uznávaný varhaník chlubí.

Vína nestabilizuje žádnými konzervačními prostředky, nepoužívá plasty, ale dřevěné sudy, neprovádí filtraci přes azbestové materiály. Za vinné produkty posbíral i se synem celou řadu ocenění na mezinárodních výstavách. Důležitá je pro Václava a Marka Ovčáčíkovi stříbrná medaile z mezinárodní soutěže Vinoforum v Praze. Pozdní sběr Rulandy modré tehdy uspěl v konkurenci vín ze šestnácti zemí světa. Sauvignonem ročníku 1993 zabodovali také

na soutěži v Madridu, odkud si přivezli stříbrnou medaili. Za zmínku stojí i zlatá medaile z mezinárodní soutěže vín Terravino 2008 v Izraeli, a to za Tramín červený a Sauvignon. Poslední vysoké pocty se Ovčáčíkům dostalo v listopadu na světové soutěži Vinalies Internationales v Paříži, kde se jejich Tramín červený, výběr z hroznů 2000, zařadil mezi tisíc nejlepších vín světa pro rok 2011. O tom, že u Ovčáčíků přicházejí na svět vinní šampioni, svědčí také zařazení jejich rodinné firmy do prestižní Světové encyklopedie vín od Toma Stevensona. Na různých mezinárodních soutěžích posbírali Ovčáčíkovi sedm zlatých, čtrnáct stříbrných, pět bronzových medailí a řadu diplomů.

„Je to prestiž, důkaz, že ta vína děláme dobře. Patříme mezi malé vinaře, ale víno se snažíme dělat co nejlépe, aby příroda nebyla zatěžována. Bez chemikálií a umělých hnojiv. To proto, aby se keře vinné révy nepřetěžovaly. A pak se nám to vrací v kvalitě vína“, vysvětluje Ovčáčík. Netajil se tím, že vinaři z Čech a Moravy byli v minulosti opomíjeni, protože nemohli se svými produkty proniknout do světa, a tudíž neměli možnost žádného srovnání s vinaři z jiných zemí.

„Špičková vína se přece v naší vlasti dělala, takže se jejich kvalita musela jednou prosadit“, míní vinař. K pěstování vína se dostal jaksi oklikou. Vlastně ze zvědavosti. *„Když jsem občas jako varhaník dostal nějaké víno, bolela mě po něm hlava. Chtěl jsem zjistit proč. Proto jsem začal dělat víno sám“,* dodal.

Zdeněk Skalička

Fejeton

Od přípitku nás dělí jen hodiny

Vtěch zvláštních hodinách, které odměřují čas, aby jej v pravý okamžik rozdělily na dva roky - v jeden už „starý“ a v druhý teprve „nový“, nastane ona tradiční chvíle polibků, stisků rukou, přání, ale i bouchání zátek od šampaňského. V tom docela prchavém okamžiku, který rozdělí pravidelný časův běh na kategorii let, jako by se člověk zastavil a zaváhal u můstku, který jej převede do další životní etapy ve znamení nového letopočtu.

Nejeden z nás si ale položí otázku, jaký byl ten rok právě končící, co přinese oněch 365 dnů příštích. A protože i ona miliontina sekundy oddělující jednotlivá léta oblétna na přelomu roků zemi od východu k západu, od severu k jihu jako štafeta, tato dvojediná otázka nebude určena jenom nám, našemu soukromí, ale také věcem veřejným, společenským, vpravdě lidským ...

Ale buď' jak buď'. Při přípitku ve 24.00 a současně v 0.00 hodin se zdvihne nejedna číše perlivého sektu či jiného alkoholického nápoje za dary roku skončeného, tak i na přísliby toho právě nastalého. V každém díky je přece vždy přítomno už jisté nové přání, v každém poděkování se rodí nové tužby. Takový už člověk je - a pokud chce dál žít a existovat, nemůže být ani jiný. Čím více po něčem touží, tím více musí také děkovat za to, co se už stalo a přihodilo. Jen z přísných realit současnosti se mohou vytvářet nové projekty budoucnosti. A přítomnost - tato chvíle, ten okamžik - je přítom i přísným soudcem zítřka. O tom jsme se v minulosti - doufám dostatečně - poučili,

zejména, když jsme těchto zákonitostí příliš nedbali. Jsou z toho pak starosti dvojnásobné, tak říkajíc až nad hlavu.

Tak co jsme si, to jsme si, nechme to už tak. V těch prvních dnech roku nového začneme v duchu skvělých novoročních předsevzetí mnohem lépe. Co bylo, tak bylo, a co nebylo, to už neopravíme. Začneme na krásných nepopsaných arších roku nového.

Při tom silvestrovském přípitku, ale možná také až se na Nový rok ráno probudíme a maličko se oteveme, s trochou prvotní nedůvěry se možná optáme: *„Tak, co nám doopravdy ty, Nový roku, hned ve svém prvním dnu přinášíš. S čím vůbec za námi přicházíš, co nám můžeš nabídnout?“*

„Svých tři sta pětadesát dní ti, človče, předkládám. Nic víc, nic méně“, tak by mohla znít odpověď s dovětkem, že většina těch všedních dnů bude pracovních, zatímco ty volné, budou v menšině. A po takové odpovědi případně nám nastávající rok jako ta tradičně známá figurka kominíka s žebříkem v rukou, který přináší štěstí. Aby se nám v tom příštím roce opravdu dobře žilo, to si všichni a jeden druhému přejme. Bude to další cesta k dobré budoucnosti.

Připijme si proto na lásku - k práci, člověka k člověku. Připijme na mír, ale i všechno, co ponese pečeť vyšší úrovně, připijme na odvahu překonávat překážky a na umění rozdávat radost. Tak hodně zdraví, štěstí a úspěchů v novém roce!

Zdeněk Skalička

Čas adventu a Vánoc ve velehradském květinářství

Každý z nás prožívá adventní čas, ale i nejkrásnější svátky v roce, Vánoce, po svém. Někdo hekticky, jiný klidněji. Ve všem tom spěchu nám často uniká skutečná podstata a smysl vánočních svátků.

Jejich předzvěstí je čas adventní, k němuž patří adventní věnec, který vyjadřuje touhu po světle, jehož je díky narůstající tmě v období před zimním slunovratem málo. Svíce na adventním věnci, který už nemusí být jenom z větví jehličnanů, ale z docela netradičních materiálů, jsou symbolem Slunce - energie života, naděje, tepla, vitality, světla v temnotách.

Adventní věnce se i v mém květinářství staly symbolem předvánočního času a stále si je můžete přijít do mé prodejny koupit. Poslouží Vám i v dalších letech. Postačí k tomu velice málo - vyměnit na věnci svíce, a to podle barvy, která bude v dané roce zrovna v módě.

Kromě toho Vám nabídnu různé vánoční dekorace a aranžmá, ale také hrnkové květiny, k nimž v této době bezesporu patří ty nejžádanější - vánoční hvězdy. Aby Vám dlouho vydržely, poradím Vám, jak je pěstovat.

Vánoční hvězda vyžaduje stálou pokojovou teplotu v rozmezí 16 až 20 stupňů Celsia a dostatečně vlhkou půdu. Pro zálivku je vhodná vlažná voda. Květinu, které vyhovuje světlé stanoviště bez přímých slunečních paprsků, je potřeba jednou za týden přihnojit. Vánoční hvězda nesnáší průvan, ani její umístění v blízkosti ústředního nebo etážového topení. V takovém případě jí začnou žloutnout a opadávat listy.

Další hrnkovou rostlinou je vánoční kaktus, který

právě v předvánoční době nakvétá. Rostlina nemá ráda přímé slunce, ale spíše polostín. Dopřejeme jí normální pokojovou teplotu do 25 stupňů Celsia. V období klidu pak spíše chladnější místnost s teplotou od 12 do 15 stupňů. Vánoční kaktus vyžaduje dostatečnou zálivku, prospívá mu také rosení. Každých 14 dnů jej přihnojujeme tekutým hnojivem. Po odkvětu zálivku zmírníme.

Pokud dodržíte zmíněné zásady pěstování obou vánočních květin, určitě Vám ozdobí Váš vánoční stůl a ještě i po Vánocích Vám budou hodně dlouho dělat společnost i radost. Ostatně, pro mnohé z nás by Vánoce a přelom roků bez rostlin ztratily mnoho půvabu. Vždyť více či méně uvědomělá touha člověka, mít ve svém bytě v čase vánočním něco zeleného, kromě vánočního stromečku, je toho důkazem. A tato potřeba, provázející člověka od nepaměti, ho možná přivedla právě k pěstování vánoční hvězdy a vánočního kaktusu.

Dovolte mi, abych Vám popřála krásné a radostné prožití svátků vánočních. Za několik dnů po nich budeme mít tu čest přivítat do náruče rok 2011. I když budete mít na jeho prahu nejružnější přání a tužby, k jejich naplnění Vám přeji především pevné zdraví, štěstí, lásku, rodinnou pohodu a přátelství, které budou dávat smysl jeho nadcházejícím tři sta šedesáti pěti dnům.

Vaše květinářka Alena Hanáčková

Tříkrálová sbírka

V roce 2010 se na Uherskohradištsku zapojilo do Tříkrálové sbírky 46 obcí a více jak **1000 koledníků vykoledovalo 1.840.816 Kč.**

Darované prostředky z výtěžku TKS 2010 byly rozděleny k 4. říjnu 2010 následovně:

• podpora výstavby Charitního centra sv. Ludmily	905.000 Kč
• přímá pomoc v nouzi občanům Uherskohradištska	130.000 Kč
• sociální projekty Arcidiecézní charity Olomouc	276.000 Kč
• zahraniční humanitární pomoc	184.000 Kč
• krizová a nouzová pomoc	129.000 Kč
• koordinace a zajištění humanitární pomoci v ČR a zahraničí	92.000 Kč
• režijní náklady sbírky	92.000 Kč
Doposud nerozděleno	32.816 Kč

Děkujeme všem dárcům, koledníkům a dobrovolníkům, kteří sbírku zajišťují, duchovním správcům farností, starostkám a starostům obcí a měst, kteří pokladničky zapečetují a úředně sbírku zajišťují dle zákona o veřejných sbírkách.

V roce 2011 přejeme všem lidem dobré vůle radost, pokoj a Boží požehnání.

Jiří Jakeš, ředitel Oblastní charity Uherské Hradiště

Tři králové

Jana Čevelová

Tři králové Ježíškovi
nesli vzácné poklady
aby dali všemu světu
jak se chovat příklady.

Od té doby uplynulo
spousta dlouhých století
dnes vám nesem tuhle zprávu
do světa se rozletí.

Buďte dobří ke všem lidem
k sobě i svým sousedům
Tři králové vám dnes nesou
požehnání pro váš dům.

Další informace ohledně aktivit spojených s tříkrálovou sbírkou

• Mše a setkání s otcem arcibiskupem

Veselí nad Moravou, čtvrtek 30.12.2010, plánovaný čas 10.00 hodin
Oblastní charita Uherské Hradiště neorganizuje výpravu do Veselí

• Tříkrálový koncert v neděli 2. 1. 2011 v Brně

bude vysíláný na ČT1 2. 1. 2011 od 17.30 do 18.30 hodin
Oblastní charita UH, nemáme lístky, vloni jsme měli celý autobus
během koncertu budou opět prezentace některých projektů realizovaných z finančních prostředků tříkrálové sbírky (bude tam představený humanitární projekt na pomoc Haiti)

• Tříkrálové bruslení

- zimní stadion Uherské Hradiště neděle 30. ledna 2011
od 15.30 do 17.00 hodin
- poděkování koledníkům

Naše charita si nechala napsat ke sbírce báseň, můžete ji použít k propagaci tříkrálové sbírky ve vašich obcích. Všichni tříkráloví koledníci jsou pojištěni, v případě úrazu kontaktujte paní Janu Gálovou, mobil 602 381 789.

Ulice Buchlovská

Doba ke konci války byla stresová a místy neudržitelná. Přispěli k tomu sem tam i naši občané.

V domě u pana Trňáka bydlel řídící učitel Novák se svým synem Bedřou, který byl tak trochu dobrodruh. Stýkal se s Němci a informoval je o dění v naší obci. V ulici se o něm vědělo. V této době byl přísný zákaz provozu motorových vozidel na benzin. Jeho udáním se místní podnikatel svezl v novém autě pouze jedenkrát. Trest za porušení zákaz byl totiž odebrání vozidla a odvezení do „Rajchu“. Měl i přehled o zahraničních akcích odboje. Pak stačilo oznámit, že parašutista se nachází u jednoho hračkaře na Velehradě. Výsledek byl ten, že podnikatel tzv. Kapoš byl zadržen spolu s manželkou, která byla v sedmém měsíci těhotenství. Oby byli vyslýcháni a uvězněni na gestapu ve Zlíně. Výsledek po třech měsících : muž propuštěn po mučení, bez zubů, žena byla propuštěna dřív, porodila syna Vašíka, který na následky zacházení žil pouze dva dny. Urychlení propuštění byla tragická událost rodiny Pěčkových, kteří v místní cihelně parašutistu ukrývali.

V době po osvobození zmíněný Bedřa měl u sebe v bytě dva Němce, kterým daroval civilní oblečení a chtěl jim pomoci se dopravit přes Háj na vlakové nádraží. V této době se zde zdržovala skupina partyzánů „OLGA“. Obsadila dům pana Trňáka a zneškodnila oba Němce. Bedřu pak zavedla k rumunskému soudu v nádvoří. Po odsouzení a rozloučení v kostele byl na náměstí popraven oběšením.

Dva nerozluční kamarádi Mazník s Kapošem své aktivity za okupace přísně utajovali. Chodívali společně do prostoru Rákoše. Jen tak ? Až později jsme se dozvěděli, že tam chodili kopat bunkr.

V domě s jedinou doškovou střechou v ulici bydlel pan Piták s rodinou (*otec paní Malé*). Byl nasazen do práce v Německu. Podařilo se mu při bombardování utéct. Ukrýval se doma. Až jednou ho zahlédl u Kučků v hospodě (*naproti Hotelu Mlýn*) zmíněný Bedřa. Od té doby začaly důkladné náhodné prohlídky v domě. Zmínění kamarádi se dohodli, že mu od

trápení pomohou. V zahradě domku začali kopat nový bunkr. Tady se pak ukrýval až do osvobození.

Brašnář pan Balajka, který bydlel naproti pana Fryštáka, měl dvě děti, Adélku a Frantíka, s kterými jsme byli velcí kamarádi. Frantík byl na tu dobu velice dobrý radioamatér. Měl krystalku - rádio na sluchátku. To bylo něco! Ono to moc nehrálo, ale v té době to byl pro nás zázrak. Až jednou pod přísahou, že to nikomu neřekneme, nám ukázal rádio - jednolampovku. Měl to postavené na desce válu na nudle. Dvačet baterek a hromada drátu. Chytil na Londýn. Ani jsme si tenkrát neuvědomovali, jak velký to byl zločin! Pokud by se o tom Němci dozvěděli, hrozil trest nejhorší ... V té době muselo být každé rádio přihlášené a krátké vlny odstraněny. Dotazovali jsme se sousedů: „Už vám taky vymiškovali rádio?“.

Přes jeden dům od pana Balajky, kde bydleli Lakosilovi, mělo gestapo oblastní štáb. Přes cestu naproti, u Jurčků, byl ubytovaný v jejich ložnici nejvyšší důstojník gestapa. Důležité bylo, že nikdo nic nevyzradil i když hrozilo v takové blízkosti velké nebezpečí.

V naší ulici na konci u Kaňovského a u šestého čísla naproti hospody u Gazíků, postavili Němci dvě protiletadlová děla. Říkali jim „Flaky“. U každého měli trvalou stráž a velký dalekohled, kterým mohli uvidět i vrabce na věži. Jako kluky nás od těch kanonů drželi uctivě daleko.

Naši obec osvobodila rumunská vojska. Pochodovala v zástupu celé hodiny od Tupes přes modřanský kopec dál. V přízemí kláštera měla své velitelství za statkem postavila stanové kuchyně a pojízdnou pekárnu. Tam jsme se osvědčili jako nepostradatelní při razítkování čerstvého chleba. Největší odměnou za tuto práci byl kousek mýdla s jelenem.

Radost s osvobození dávali lidé najevo každý po svém. Dávali rumunským vojákům potraviny a místy i zakázané pití. Vytáhly se i zásoby usmažených načesnekovaných topinek, které měly překonat nedostatek v době průchodu fronty. **Byla to prostě paráda!**

Jaroslav Kapitán

Narození

15. 6. 2010	Tereza Šebestová, čp. 171
29. 7. 2010	Přemysl Horka, čp. 129
26. 8. 2010	Nikol Šlajsnová, čp. 231
7. 9. 2010	Jan Veselý, čp. 270
10. 9. 2010	Tadeáš Jurák, čp. 15
2. 11. 2010	Natálie Rozsypálková, čp. 289
16. 11. 2010	Matyáš Pavlica, čp. 170

Uzavřeli manželství

3. 7. 2010	Roman Vacula (<i>Velehrad</i>) a Silvie Dočkalová
24. 7. 2010	Tomáš Hudeček a Silvie Gregůrková (<i>Velehrad</i>)
14. 8. 2010	Miroslav Šuránek a Eva Polišenská (<i>Velehrad</i>)
14. 8. 2010	Ondřej Nevažil (<i>Velehrad</i>) a Magdalena Křížková
4. 9. 2010	Tomáš Magdálek a Michaela Straková (<i>Velehrad</i>)
30. 10. 2010	Josef Chvatík a Ludmila Cigošová (<i>Velehrad</i>)

Kamenná svatba

Dne 10. listopadu 2010 oslavili svou **Kamennou svatbu** (65 let společného života)

manželé Marie a Vladimír Doležalovi, Velehrad 193.

Ke krásnému a vzácnému výročí přejeme hodně zdraví a štěstí!

Úmrtí

25. 7. 2010	Stanislav Maděra, 72 let	11. 11. 2010	Jaromír Bartoník, 77 let
7. 8. 2010	Růžena Václavíková, 68 let, DZP	12. 11. 2010	Jenováfa Kaňová, 81 let, ŘS
13. 9. 2010	Marie Grebeníčková, 90 let	25. 11. 2010	Jarmila Juráňová, 69 let, DZP
25. 9. 2010	Jarmila Švecová, 57 let	5. 12. 2010	Jiřina Košelková, 87 let, ŘS
21. 10. 2010	Marie Hubáčková, 90 let, ŘS		

- Počet obyvatel k 30. 11. 2010 je 1320, z toho 606 mužů a 714 žen.
- Nejstarší občankou obce je paní Marie Linhartová, která oslavila 97. narozeniny a nejstaršími muži obce jsou pan Vladimír Maděra a P. Josef Cukr, kteří oslavili 93. narozeniny.
- V našem matričním obvodu bylo v roce 2010 uzavřeno celkem 101 sňatků - z toho 68 obřadů v Kostelíku sv. Jana Křtitele na Modré, 19 v Bazilice Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje, 4 obřady na mole u Konventního rybníka, 8 obřadů na Hotelu Mlýn a 2 na Obecním úřadě

FUBJLANŤ pro rok 2011

60 let

Zapletalová Hana
Daněk Karel
Doležal Karel
Jurčík Stanislav
Pálková Marta
Beránková Anna
Pavlík Vladimír
Řezáčová Františka, ŘS
Velecká Marta
Panáček Josef
Maděrová Dagmar
Huňka Ladislav
Veclová Dagmar
Suchánková Helena
Vecl Milan

65 let

Hrabcová Marie
Moučková Marie
Martinec Jaroslav
Záhorec Vladimír
Trnka Stanislav
Šefránková Táňa
Šebesta Jaromír
Salingerová Anna
Zábranský Josef
Mouček Alexander
Kučera Jan
Beránek Josef
Hlavíková Ludmila, ŘS
Vojáčková Emilie
Cigošová Ludmila
Podškubková Libuše
Martincová Vlasta

70 let

Šestáková Marie
Zavadilová Emilie
Ovčáčík Václav
Gajarský Štefan
Šustek Václav

75 let

Běhávka Vladimír
Maděrová Jindřiška
Čechalová Marie
Jurčíková Ludmila
Kapitán Jaroslav
Maňásková Anna
Chmiel Jan
Machalová Marie

80 let

Mičulková Dagmar
Smutná Ludmila
Minaříková Anna, ŘS
Kovářová Adéla
Valášková Anna, ŘS
Šústková Ludmila, ŘS
Adamová Marie
Jančová Ludmila, ŘS
Pelikánová Marie
Vážná Marie
Humpolová Vlasta

85 let

P. Cigoš Jaroslav
Točková Marie
Mičulka Břetislav
Doležalová Marie
Vrbaš Tomáš
Michálková Marie
Ištvánková Anežka, ŘS
Ryplová Edita

86 let

Urbánková Pavla, ŘS
Dudová Marie
Křivánek Jan
Zavadil Antonín
Tomešková Marie

87 let

Turzová Božena, ŘS
Kourková Markéta, ŘS
Doležal Vladimír

88 let

Vlkojanová Anna
P. Weichsel Karel SJ

89 let

Vlčková Vlasta
Žallmannová Zdeňka

90 let

Pitronová Jiřina, ŘS
Hlaváčová Marie, ŘS
Jurčík František
Kotková Anna, ŘS

91 let

Turzová Marie, ŘS

92 let

Trachtulcová Antonie, ŘS

93 let

Dadová Elena, ŘS

94 let

P. Cukr Josef SJ
Maděra Vladimír

Ve Vincentinum oslaví

60 let - Dědič Karel | Kühler Petr | Klosová Drahomíra 65 let - Křenek Karel
75 let - Němcová Marta | Švéda Jan 80 let - Supík Jiří 88 let - Čagánková Blažena
91 let - Burešová Ludmila 98 let - Linhartová Marie

V Kopretince oslaví

60 let - Kašparová Květa | Pavlíková Drahomíra | Martinů Miloslava | Knot Lubomír | Žmolíková Milena
Kordíková Vlasta 65 let - Slováková Ludmila 70 let - Veverka Jaroslav | Žmolík František | Knesl František 75
let - Mikušová Jana 80 let - Kostelníčková Marie 87 let - Kašparová Jiřina

Horňáková Marie (80 let)

Vojáček Jan (75 let)

Starec Jan (70 let)

Malá Josefa (80 let)

Tomešková Marie (85 let)

Hanáčková Marie, (75 let)

Bělovská Marie (75 let)

Linhartová Marie (97 let)

Hody 2010 & Beseda s duchodci

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ 26. 6. 2010

Eliška Matějková, nar. 19. 5. 2010, Velehrad 250 | Tereza Maňásková, nar. 18. 3. 2010, Modrá 61
Eliška Jelínková, nar. 22.12.2009, Velehrad 75 | Lukáš Pavelka, nar. 12. 4. 2010, Modrá 90 | Lucie Skryjová, nar. 9. 5. 2010, Velehrad 320

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ 2. 10. 2010

Tereza Šebestová, nar. 15. 6. 2010, Velehrad 171 | Přemysl Horka, nar. 29. 7. 2010, Velehrad 129
David Andrýsek, nar. 14. 8. 2010, Velehrad 270 | Jan Veselý, nar. 7. 9. 2010, Velehrad 270 | Tadeáš Jurák, nar. 10. 9. 2010, Velehrad 15
Jakub Pelikán, nar. 26. 10. 2009, Velehrad 319 | Frída Boháčiková, nar. 8. 5. 2010, Velehrad 204
Anna Sedláčková, nar. 14. 6. 2010, Modrá 217 | Martin Valenta, nar. 21. 6. 2010, Modrá 204 | Jan Gottwald, nar. 2. 4. 2010, Modrá 201

Kalendář kulturních akcí na rok 2011

leden 2011	Beseda - Annapurna - Himaláje
15. 1.	Myslivecký reprezentační ples
24. 4.	Velikonoční zábava
21. 5.	Přechod a cyklopřejezd Chřibů
28. 5.	Den dětí
2. 7. - 5. 7.	Dny lidí dobré vůle
4. 7.	Koncert lidí dobré vůle
5. 7.	Národní pouť
3. 9.	Slovácké hody s právem
19. 10.	Beseda s důchodci
7. - 8. 12.	Vánoční jarmark
18. 12.	Zpívání u vánočního stromu
26. 12.	Štěpánský koncert v bazilice

Štěpánský koncert **VELEHRAD**

HRADIŠŤAN s primášem Jiřím Pavlicou
a zpěvačkou Alicí Holubovou

HOST: Obývačkový orchester z Terchovej

neděle **26. 12. 2010 v 16.30** hodin - bazilika

vstupné 200,- Kč

Vyšlo 21. prosince 2010, náklad 450 výtisků.

Adresa redakce: Obecní úřad Velehrad • IČO 291 536 • evidenční číslo MK ČR E 101 58 • Redakční rada: Stanislav Gregůrek, Eva Hanáčková, Anna Straková

• Foto: J. Rohel, archiv OÚ, Studio 5 • K vydání připravilo: Studio 5 • Tisk: Hudec Print

Velehradský zpravodaj najdete i na stránkách www.velehrad.cz. Uzávěrka příštího čísla 20. 6. 2011.

Neprodejně